

Spis treści

Podziękowania	XI
Wstęp	XIII
Bibliografia	XXIII
Wykaz najważniejszych skrótów	LIII
Rozdział I. Geneza i ewolucja urzędu Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w świetle koncepcji przedlizbońskich	1
§ 1. Wprowadzenie	1
§ 2. Kształtowanie się i charakterystyka odrębności Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej	5
1. Etap początkowy	5
2. Plan <i>Foucheta</i> – początki dyskusji nad wspólną polityką zagraniczną	10
3. Raport <i>Davignona</i> i Europejska Współpraca Polityczna	12
4. Raport <i>Tindemansa</i> – dalsze propozycje koordynacji polityki zagranicznej	18
5. Raport londyński – potrzeba wzajemnych konsultacji w dziedzinie spraw zagranicznych	20
6. Przyjęcie Jednolitego Aktu Europejskiego – zinstytucjonalizowanie współpracy w dziedzinie stosunków zagranicznych	22
7. Okoliczności przyjęcia Traktatu o Unii Europejskiej	24
§ 3. Ustanowienie urzędu Wysokiego Przedstawiciela – zmiany prawa pierwotnego Unii Europejskiej	37
1. Konferencja międzyrządowa 1996–1997 i prace nad przyjęciem Traktatu z Amsterdamu	37
2. Konferencja międzyrządowa 2000 i prace nad przyjęciem Traktatu z Nicei	56
3. Konferencja międzyrządowa 2003–2004 i prace nad przyjęciem Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy	58
§ 4. Podsumowanie	73

Rozdział II. Status prawny i pozycja instytucjonalna urzędu Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa pod rządami Traktatu z Lizbony	75
§ 1. Wprowadzenie	75
§ 2. Konferencja międzyrządowa w Lizbonie z 2007 r.	76
§ 3. Odrębność i specyfika Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	78
§ 4. Problematyka spójności obszaru Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	86
§ 5. Nowa nazwa urzędu Wysokiego Przedstawiciela	94
§ 6. Status prawny urzędu Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa – hybrydowa konstrukcja	100
§ 7. Przebieg procedury mianowania na stanowisko Wysokiego Przedstawiciela	108
§ 8. Kadencja Wysokiego Przedstawiciela i okoliczności jej zakończenia	116
§ 9. Wzmocnienie pozycji instytucjonalnej Wysokiego Przedstawiciela w świetle zmian prawa pierwotnego Unii Europejskiej	122
§ 10. Pozycja instytucjonalna Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w Radzie	127
§ 11. Pozycja instytucjonalna Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w Komisji Europejskiej	136
1. Wysoki Przedstawiciel jako jeden z Wiceprzewodniczących Komisji Europejskiej i jego pozycja w kolegium komisarzy	139
2. Zasady postępowania i etyki dotyczące członków Komisji Europejskiej w działalności Wysokiego Przedstawiciela	142
§ 12. Podsumowanie	154
Rozdział III. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela w procesie (re-)konstytucjonalizacji Unii Europejskiej	159
§ 1. Wprowadzenie	159
§ 2. Klasyfikacje zadań i funkcji Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa	165
§ 3. Brak spójności koncepcji odnoszącej się do roli i zadań Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa	176
§ 4. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa na gruncie Traktatu z Lizbony w poszczególnych instytucjach Unii Europejskiej	179
1. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela w Radzie	180

1.1. Prowadzenie i przyczynianie się do rozwoju Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej – funkcje wykonawcze	181
1.2. Funkcja Przewodniczącego	183
1.3. Funkcje związane z prawem inicjatywy oraz funkcja mediacyjna	188
1.4. Funkcja związana z zapewnianiem spójności działań zewnętrznych i polityki bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz funkcja koordynacyjna	192
1.5. Funkcja informacyjno-konsultacyjna	195
1.6. Eliminacja funkcji Sekretarza Generalnego Rady z obowiązków Wysokiego Przedstawiciela do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa	197
2. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w Komisji	198
2.1. Funkcje Wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej oraz funkcje pełnione w ramach kolegium	200
2.2. Funkcja związana z czuwaniem nad spójnością działań zewnętrznych Unii i funkcja koordynacyjna	208
2.3. Funkcje związane z realizowaniem prawa inicjatywy i kompetencje dzielone z Komisją Europejską	210
3. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa związane z Radą Europejską	211
4. Funkcje Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa związane z Parlamentem Europejskim	213
5. Funkcja reprezentacyjna i symboliczna – Wysoki Przedstawiciel jako „twarz i głos” Unii Europejskiej	214
§ 5. Delegowanie zadań i obowiązków, zastępstwa	217
§ 6. Podsumowanie	228
Rozdział IV. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z innymi podmiotami zaangażowanymi w sferę unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – spory kompetencyjne	231
§ 1. Wprowadzenie	231
§ 2. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z Radą	235
§ 3. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z Komisją Europejską i jej Przewodniczącym	238
§ 4. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z Radą Europejską i jej Przewodniczącym	245

§ 5. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z Parlamentem Europejskim i Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej	251
1. Wysoki Przedstawiciel a Parlament Europejski	251
2. Wysoki Przedstawiciel a Trybunał Sprawiedliwości	252
§ 6. Relacje Wysokiego Przedstawiciela z Prezydencją rotacyjną i państwami członkowskimi	254
§ 7. Podsumowanie	267
Rozdział V. Aparat pomocniczy Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa	
§ 1. Wprowadzenie	273
§ 2. Europejska Służba Działań Zewnętrznych	274
1. Charakter prawny	275
2. Zadania	280
3. Struktura	282
4. Znaczenie i rola	287
§ 3. Organy <i>sui generis</i> WPZiB	289
1. Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa	290
2. Jednostka Planowania Strategicznego i Wczesnego Ostrzegania	291
3. Korespondenci europejscy	294
4. Komitet Wojskowy Unii Europejskiej	294
5. Sztab Wojskowy Unii Europejskiej	295
6. Komitet do Spraw Cywilnych Aspektów Zarządzania Kryzysowego	296
7. Specjalni Przedstawiciele Unii Europejskiej	297
8. Osobiści Przedstawiciele Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. WPZiB <i>Javiera Solany</i>	306
§ 4. Osobisty personel Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa/Wiceprzewodniczącego Komisji <i>Federiki Mogherini</i>	313
§ 5. Podsumowanie	314
Rozdział VI. Czynniki determinujące skuteczność działań podejmowanych przez piastunów urzędu Wysokiego Przedstawiciela – charakterystyka sylwetek i ich uwarunkowań	
§ 1. Wprowadzenie	317
§ 2. Czynniki prawne – endogeniczne	320
1. Nazwa urzędu i jego pozycja instytucjonalna w świetle zmiany regulacji prawa pierwotnego Unii Europejskiej	320
2. Funkcje, zadania i uprawnienia	322
3. Zasoby finansowe i ludzkie	326
§ 3. Czynniki pozaprawne – egzogeniczne	333

Spis treści

1. Doświadczenie zawodowe, polityczne i dyplomatyczne	334
2. Osobowość i cechy charakteru – „charyzma”	342
3. Specyficzny <i>modus operandi</i>	346
4. Relacje z innymi podmiotami	353
5. Wola polityczna państw członkowskich a legitymacja do działania	356
6. Sytuacja geopolityczna	360
§ 4. Podsumowanie	363
Zakończenie	367